

ПИТАННЯ ПЕДАГОГІКИ

УДК 617:37.015.6+617:371.212+614.23

М.П. Захараш, В.М. Мельник, О.І. Пойда, Л.Г. Заверний

ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛІКИ ПОТОЧНОГО І ПІДСУМКОВОГО МОДУЛЬНОГО КОНТРОЛЮ ПРИ ВИКЛАДАННІ ХІРУРГІЇ ЗА КРЕДИТНО-МОДУЛЬНОЮ СИСТЕМОЮ

Національний медичний університет імені О.О.Богомольця, Київ

Система контролю знань та вмінь студентів являється важливою складовою навчального процесу, яка сприяє формуванню мотивації до вивчення дисципліни. Метою роботи було покращення засвоєння матеріалу з дисципліни шляхом удосконалення системи контролю знань та вмінь студентів. Кафедра хірургії № 1 використовує для оцінювання знань та вмінь студентів контрольні запитання, тестові завдання, ситуаційні задачі різного ступеня складності, рівень засвоєння практичних навичок. Складовими поточного та підсумкового модульного контролю є всі види аудиторної та позааудиторної роботи передбачені типовою і робочою навчальними програмами. Використання інтегрованого підходу до оцінювання знань і вмінь студентів під час поточного та підсумкового модульного контролю сприяло покращанню засвоєння студентами матеріалу з дисципліни, об'єктивізації системи оцінювання, дисципліни навчання, заохочувало студентів до участі в науково-дослідній роботі. Системний підхід до оцінювання знань та вмінь студентів сприяє формуванню у них внутрішньої дисципліни, орієнтації на щоденну підготовку до практичних занять, створює умови для зацікавленості вивчення дисципліни та участі в науково-дослідній роботі.

Ключові слова: навчальний процес, поточний та підсумковий модульний контроль, кредитно-модульна система.

В період загострення здорової конкуренції на ринку праці, значного підвищення престижу професій, пов'язаних з інтелектуальною діяльністю, рівня вимог до якості навчання, впровадження рейтингового оцінювання надзвичайно важливим є підвищення ступеня досконалості системи контролю знань та вмінь студентів. Удосконалення системи оцінювання сприяє зміцненню внутрішньої мотивації та заохочення до навчання, орієнтує студента на досягнення більш високих стандартів у пізнанні тонкощів майбутньої професії. Недостатня досконалість системи оцінювання неминуче призведе до зменшення зацікавленості в набутті знань, сприятиме пошуку шляхів для отримання лише мінімальної кількості балів, необхідної для залікового кредиту. Об'єктивність оцінювання значно підвищується коли воно спрямоване не лише на визначення рівня знань, які студент може набути шляхом механічного запам'ятовування матеріалу, а також, що надзвичайно важливо, на спроможність їх практичного використання, вміння аналізувати та узагальнювати інформацію і на підставі цього приймати відповідні тактичні рішення. Система контролю знань

та вмінь стає більш об'єктивною за умови використання всього масиву інформації відповідно до тематичного плану лекцій, практичних занять, всіх видів самостійної та індивідуальної роботи студентів. Зазначений контроль можливо реалізувати лише шляхом систематичного використання стандартизованих критеріїв оцінювання під час поточного та підсумкового модульного контролю.

Мета роботи — покращити засвоєння матеріалу з дисципліни шляхом удосконалення системи контролю знань та вмінь студентів.

Матеріал та методи

Кафедра хірургії № 1 під час поточного контролю використовує для оцінювання знань та вмінь студентів відповідно до теми заняття: контрольні запитання, тестові завдання, ситуаційні задачі різного ступеня складності, засвоєння практичних навичок.

Контрольні запитання охоплюють основні положення лекційного матеріалу, тематичного плану практичного заняття, а саме, анатомо-фізіологічних особливостей органу чи системи органів, етіології, патогенезу, класифікації захворювання, клініки, діагностики

ки, диференціальної діагностики, лікувальної тактики на догоспітальному та госпітальному етапах надання медичної допомоги. Вони дають змогу визначити рівень підготовки студента до практичного заняття, його компетентність в основних положеннях теми, готовність до вирішення завдань наступного більш високого ступеню складності.

Використання на паперових та електронних носіях тематичних тестових завдань різного ступеню складності з однією, двома і більшою кількістю правильних відповідей дозволяє об'єктивно, неупереджено оцінювати знання та ступень засвоєння теоретичного матеріалу з теми заняття, орієнтувати студента на використання набутих знань під час відпрацювання практичних навиків.

Надзвичайно важливим методом контролю знань та вмін студентів вважаємо вирішення ситуаційних задач, що дає змогу продемонструвати вміння не лише аналізувати діагностичну інформацію, визначати діагностичну вірогідність окремих клінічних даних та результатів додаткових методів дослідження, а також здатність приймати відповідні тактичні рішення, розвивати і засвоювати елементи клінічного мислення.

Найбільш складним і відповідальним є оцінювання практичних навиків студентів біля ліжка хворого. Здійсненню зазначеного оцінювання передують відповідна теоретична підготовка, під час якої студент засвоює особливості того чи іншого дослідження, відпрацьовує техніку його виконання на муляжах. Лише після цього, під контролем викладача, студент демонструє вміння здійснювати огляд хворого, виконувати фізичні методи обстеження, інтерпретувати результати лабораторних, рентгенологічних, ендоскопічних методів дослідження, та ультразвукової діагностики. Це дає змогу відпрацювати і засвоїти сучасні діагностичні алгоритми при різних захворюваннях, визначати більш інформативні методи дослідження залежно від особливостей клінічного перебігу цих захворювань, здійснювати аналіз отриманих результатів досліджень та визначати подальшу лікувальну тактику, прогноз захворювання, найбільш ефективні заходи профілактики. Заняття біля ліжка хворого сприяють більш ефективному засвоєнню теоретичних знань та вмінню їх використовувати в умовах, максимально наближених до майбутньої

практичної діяльності. Оцінювання практичних навиків біля ліжка хворого здійснюється шляхом прямого відеоспостереження в ході якого викладач визначає рівень здатності студента здійснювати обстеження хворого, правильно інтерпретувати результати лабораторних та інструментальних досліджень, обґрунтовувати діагноз захворювання та приймати відповідне рішення стосовно визначення подальшої лікувальної тактики. В такому випадку оцінювання передбачає аналіз викладачем всіх етапів клінічного контролю та надання відповідних зауважень стосовно допущених помилок, заходів до їх виправлення, що забезпечує тісний навчальний взаємозв'язок між студентом та викладачем і сприяє таким чином кращому засвоєнню студентом теоретичних знань та практичних навиків.

Надзвичайно важливою умовою проведення підсумкового модульного контролю вважаємо наявність в ньому переліку всіх видів аудиторної та позааудиторної роботи студентів під час вивчення модулю, а також методів оцінювання, які передбачені типовою і робочою навчальними програмами. Його складовими є контрольні запитання, тестові завдання, ситуаційні задачі з тем для самостійної роботи студентів, лекцій, практичних занять відповідно до тематичного плану, практичні навички передбачені освітньо-кваліфікаційною характеристикою та індивідуальна робота студентів. За таких обставин визначення рівня засвоєння матеріалу з вивченого модулю є достатньо об'єктивним, оскільки дає можливість багатofакторно оцінювати всі види робіт виконаних студентом.

Суттєвим недоліком системи контролю знань та вмін студентів вважаємо обмеженість часу для самостійної позааудиторної роботи студентів під час підготовки до поточного модульного контролю, а також відсутність часу для підготовки до підсумкового модульного контролю безпосередньо перед його проведенням.

Результати та обговорення

Використання інтегрованого підходу до оцінювання знань та вмін студентів під час поточного та підсумкового модульного контролю сприяло об'єктивізації системи оцінювання, засвоєнню матеріалу з дисципліни відповідно до типової та робочої навчальних про-

грам. Зазначений підхід також сприяв покращанню дисципліни навчання, зменшенню пропусків занять без поважних причин, підвищенню мотивації до вивчення дисципліни, заохоченню до участі в роботі студентського гуртка кафедри, студентських наукових конференціях.

З а к л ю ч е н н я

Таким чином, змістовний зв'язок лекційного матеріалу, з тематикою практичних занять, самостійною роботою, засвоєнням практичних навиків, під час вивчення модулю створює передумови для інтеграції і послідовності всіх складових системи навчального процесу. Такий системний підхід до оцінювання знань та вмінь сприяє формуванню у студентів переконання у тому, що вивчення дисципліни можливе лише шляхом щоденної наполегливої праці, послідовного засвоєння матеріалу, оскільки матеріал попереднього заняття є основою для вивчення теми наступного. Систематичний контроль знань та вмінь студентів сприяє вихованню в них високої внутрішньої дисципліни, орієнтації на щоденну підготовку до практичних занять, створює зацікавленість до вивчення дисципліни.

ПРЕИМУЩЕСТВА И НЕДОСТАТКИ ТЕКУЩЕГО И ЗАКЛЮЧИТЕЛЬНОГО МОДУЛЬНОГО КОНТРОЛЯ ПРИ ПРЕПОДАВАНИИ ХИРУРГИИ ПО КРЕДИТНО-МОДУЛЬНОЙ СИСТЕМЕ.

М.П. Захараш, В.М. Мельник, А.И. Пойда, Л.Г. Заверный

Система контроля знаний и умения студентов является важной составляющей учебного процесса, которая способствует формированию заинтересованности к изучению предмета. Целью работы было улучшение усвоения материала предмета путем совершенствования системы контроля знаний и умения студентов. Материал и методы. Кафедра хирургии № 1 использует для оценки знаний и умения студентов контрольные вопросы, тестовые за-

дания, ситуационные задачи, различной степени сложности, степень усвоения практических навыков. Слагающими текущего и заключительного модульного контроля являются все виды аудиторной и внеаудиторной работы, предусмотренные типичной и рабочей учебными программами. Использование интегрального подхода к оценке знаний и умения студентов во время текущего и заключительного модульного контроля способствовало улучшению восприятия студентами материала предмета, объективизации системы оценки, учебной дисциплины, способствовало приобщению студентов к участию в научно-исследовательской работе. Системный подход к оценке знаний и умения студентов способствует формированию у них внутренней дисциплины, ориентации на ежедневную подготовку к практическим занятиям, создает условия для заинтересованности изучения предмета, участия в научно-исследовательской работе.

Ключевые слова: учебный процесс, текущий и заключительный модульный контроль, кредитно-модульная система.

ADVANTAGES AND DISADVANTAGES OF CURRENT AND FINAL MODULE CONTROL IN TEACHING SURGERY AT THE CREDIT-MODULE SYSTEM.

M.P. Zakharash, V.M. Melnik, A.I. Poyda, L.G. Zaverniy

Systematic control of knowledge and skills of students is an important component of the educational process that promotes the motivation for the discipline. The purpose of this work was improving the learning of discipline by improving monitoring systems knowledge and skills of students. Department of Surgery # 1 uses to assess students' knowledge and skills test questions, test assignments, case studies of varying difficulty, learning practical skills. The components of current and final module control are all kinds of extra curriculum auditorium and provided a typical working and training programs. Using integrated approach to assessing students knowledge and skills during the current and final module control contributed to the improvement of digestion materials of discipline, objectification of evaluation, discipline training, encouraged students to participate in research work. Systematic approach to evaluation of knowledge and skills students promotes their high internal discipline, a commitment to daily preparation for practical classes, creates interest in the discipline and research.

Keywords: educational process, current and final module control, credit-module system.

Стаття надійшла 01.03.2011